

PORADNIK (12) *sb m*

o *prawdopodobnie jasne* (*tak w po-*); a *jasne*.

sg N poradnik (2). ◇ *G* poradnika (1). ◇ *A* poradnika (1). ◇ *I* poradniki(e)m (1). ◇ *pl N* poradnicy (1). ◇ *G* poradnik(o)w (1). ◇ *A* poradniki (4). ◇ *L* poradnikach (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde także XVII – XVIII w.

Doradca; consiliarius *Vulg, PolAnt, Modrz, Cn; consultor* *Modrz, Cn; suasor* *Modrz; consiliator, consiliorum socius, dux, moderator* *Cn* (12) : Ręka długa szyroka lubthilna z palczami długimi á lubtilnymi tak iż fie też ku ciału przziownawa, znamionuie dobrego poradnika *GlabGad* P2; *BudBib Nah* 1/11; *BudNT a2 marg*; Szkoła dawa nam mowce wymowne/ dawa wielkim Pánom porádniki w mowie rośtropne y wdzięczne *ModrzBaz* 129v; [czymże ten porádnik thakowey rády ſwoiey nam dowiedzie: *BazHist* 306v (*Linde*); Bo á kto poznał ſmył páńſki: albo kto mu był porádnikiem: Albo kto wprzod dał mu/ á naprzeciw oddano będzie iemu *BudNT Rom* 11/34.]

poradnik *czego* (1): Przekłęci porádnicy y obrońce práwá ſproſne^{go} [*Maledicti suasores et defensores legis*]/ ná wzgárdę Bogá náſze^{go} vſtáwione^{go} *ModrzBaz* 144v.

poradnik *czyj* [w *tym: pron poss* (2), *G pron* (1), *ai poss* (1)] (4): *CAliftenes* mędrzec *Ariſtoteleſow* včen był. Tego (iakoż fie w *chronice Alexandrowey* piſze) *Ariſtoteles* ku *Allexendrowi* [!] poſłał, aby iego porádnikiem był *BielŻyw* 103; *GroicPorz* dd3; Y przywrocę ſędzie twoie iáko przed tym byli/ y porádniki twoie iáko z ſtárádawná. *Leop Is* 1/26; *ModrzBaz* 24; [Intimus eorum consilijs. Nawyſzłſy ich porádnik. *TerentMatKę* B7].

W połączeniach szeregowych (1): ſam ieden / tákiem ieſt Bogiem: ktory towarzyszá/ pomocniká/ y porádniká/ áni ma/ áni potrzebuie *CzechRozm* 3v; [przeto też pana *Andrzeja Stankiewicza* podkomorzego mińſkiego przyjaciela mego tym testamentem wzywam i proſzę, aby przy *Ich.M.* paniech opiekuniech drugich opiekunem, obrońcá a porádnikiem był *TestEwang* 73; *Ofobliwie* tedy z tego zámienia znáczy ſię pańſtw/ czci przełożonych wielkie náruſzenie: wolnych ludzi zniewolenie/ Náuk wyzwolonych oſłábiecie/ przyaciół/ porádnikow/ pomocnikow vtrácić *MusProgn* B4v].

Wyrażenia: »poradnik w prawie« (1): A od thego co vbogi człowiek kłóſiać częſto zá dworem/ náłoży ná Porádniki ſwoie w práwie/ ná *Prokuratory*/ co w drodze ſtrawi/ nic w ſzácunek niekłáda *GroicPorz* dd3.

[»rada poradnika«: Zle tedy ieſt wefelić fie á pátrzyć ná ſmutek drugiego/ ále ieſzcze gorzej być mu też przyczyná ſmutku/ bo Bog odda/ y rádá porádnika ná złe/ bywa obrocona ná ſzyię iego. *GilPos* 137 (*Linde*).]

Szeregi: »assessor abo poradnik« (1): A co powiedziałem áby ci ſędziowie byli obráni ze wſzytkich ſtanow/ to dla tego/ áby káżde trzy oſoby ſwe^{go} ſtanu ludzi ſádzili. Acz ná tem nic/ choćiaby káżde trzy oſoby/ ſádzac ſwoie ludzi/ vżywały też drugich trzech oſob/ miáło áſſeſſorow ábo porádnikow [*pro assessoribus ac consultoribus*] *ModrzBaz* 92v.

»poradnik albo sekretarz« (1): Są *Monárchowie*/ ktorzi káżde^{mu} *Powiátowi* do ſpraw ták domowych iáko też poſtronnych dawáią tákie porádniki álbo *Sekretarze* [*dent singulos consiliarios ac secretarios*]/ áby ſpráwy iym poruczone odpráwowáli. *ModrzBaz* 25v.

Synonimy: asesor, rajca.

